

Către:

Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital
Comisia economică, industrii și servicii

În atenția:

Domnului Senator Nicolae NEAGU -
Președintele Comisiei pentru buget,
finanțe, activitate bancară și piață de
capital

Domnului Senator Daniel Cătălin
ZAMFIR - Președintele Comisiei
economice, industrii și servicii

Cu referire la solicitarea dumneavoastră nr. XXII/166/14.03.2023 și XX/125/14.03.2023, vă comunicăm următoarele informații pe care le vom detalia în cadrul ședinței din data de 20.03.2023.

Autoritatea de Supraveghere Financiară (A.S.F.), este înființată ca autoritate administrativă autonomă, de specialitate, independentă, care potrivit legii supraveghează entitățile din piața financiară nebancaară astfel încât să asigure protecția consumatorilor de produse financiare și să contribuie la menținerea stabilității piețelor.

A.S.F. este singura autoritate în măsură să se pronunțe asupra considerentelor de oportunitate, a evaluărilor și analizelor calitative care stau la baza emiterii actelor sale.

În prezent în piața de asigurări activează un număr 25 de societăți de asigurare și/sau reasigurare, din care:

- 12 societăți autorizate să practice asigurări generale: ABC, Asito, Signl Iduna Asigurări (fostă Ergo Generale), Eurolife Generale, Exim, Gerroma, Allianz Unit (fostă Gothaer), Omniasig, Onix, PAID, Uniqa Generale, NN Asigurări S.A.;
- 7 societăți autorizate să practice asigurări de viață: BCR, BRD, Signal Iduna Asigurări de viață (fostă Ergo Viață), Eurolife Viață, NN Viață, Signal Iduna Asigurare Reasigurare, Uniqa Viață;
- 6 societăți cu activitate compozită: Allianz-Țiriac, Asirom, Garanta, Generali, Grawe, Groupama.

Din cele 25 societăți de asigurări, o societate este supravegheată în regim național (Gerroma), iar restul de 24 sunt supravegheate în regim Solvabilitate II.

Exemplarul 1 din 2

În anul 2022 pe piața de asigurări RCA au activat un număr de 9 societăți dintre care 7 sunt societăți de asigurare autorizate de Autoritatea de Supraveghere Financiară și 2 sunt sucursale ale unor societăți de asigurare din Uniunea Europeană, care desfășoară activitate de asigurare pe piața din România în baza dreptului de stabilire (Freedom of Establishment).

La data de 31.12.2022 primele brute subscribe RCA au fost în valoare de 7.945.299.310 lei, în creștere cu 33,43% fata de anul 2021, din care cel mai mare volum de prime brute subscribe RCA a fost raportat de societatea Euroins România Asigurare Reasigurare S.A., respectiv valoarea de 2.599.571.612 lei, reprezentând o cotă de piață RCA de 32,72%, în scădere față de anul 2021 când înregistra o cotă de piață RCA de 35,34%.

1. Tariful de referință publicat de A.S.F. în data de 07.03.2023 și impactul asupra pieței asigurărilor și consumatorilor

În conformitate cu prevederile art. 18 alin. (2) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și de tramvaie, „*Tariful de referință se calculează semestrial de către o societate cu expertiză recunoscută în domeniu, contractată de către A.S.F., după formula prevăzută la art. 2 pct. 24 și se publică de către A.S.F.*”.

Tariful de referință este orientativ și nu obligatoriu iar A.S.F nu are nicio competență de a stabili sau impune anumite tarife.

Având în vedere prevederile legale în vigoare, inclusiv obligația autorității de a publica tarifele de referință, A.S.F. a derulat o procedură de achiziție publică în vederea achiziționării serviciilor actuariale cu privire la calculul tarifului de referință pentru asigurarea RCA.

În urma finalizării procedurii de achiziție publică au fost încheiate între A.S.F. și Asocieria KPMG Advisory S.R.L. cu KPMG Audit S.R.L. și subcontractant KPMG Advisory Spółka z Ograniczoną Odpowiedzialnością Spółka Komandytowa (denumită în continuare KPMG), următoarele contracte:

- acordul – cadru de prestări servicii actuariale nr. 120/03.11.2020, al cărui scop îl reprezintă stabilirea elementelor și condițiilor esențiale care vor guverna contractele subsecvente (maxim 6) de prestări servicii ce urmează a fi atribuite pe durata acordului – cadru, precum și stabilirea condițiilor contractuale care vor completa în mod corespunzător contractele subsecvente;
- 5 contracte subsecvente de prestări de servicii actuariale ale căror obiect îl constituie prestarea de către KPMG în favoarea A.S.F. de servicii actuariale de calcul al unui tarif de referință pentru asigurarea RCA.

Exemplarul 1 din 2

Tariful de referință pentru asigurarea RCA, publicat de A.S.F. în data de 07.03.2023, a fost estimat pe baza datelor statistice referitoare la piața asigurărilor RCA, utilizând date istorice referitoare la polițele de asigurare și daunele aferente, de la toate societățile de asigurare autorizate și reglementate de A.S.F., de la sucursalele care au desfășurat activitatea pe teritoriul României în baza dreptului de stabilire și de la societatea de asigurare City Insurance a cărei autorizație de funcționare a fost retrasă în data de 17 septembrie 2021, care au practicat asigurări RCA în perioada de referință. Perioada de referință pentru datele istorice utilizate în determinarea primei de risc de referință, a factorilor de încărcare și a tarifului de referință (sau prima brută de referință) este reprezentată de ultimii 5 ani de eveniment anteriori datei de referință, în speță perioada 1 iulie 2017 - 30 iunie 2022. Datele statistice privind daunele plătite în perioada noiembrie 2021 – iunie 2022, după retragerea autorizației de funcționare a societății City Insurance, precum și rezerva de daune avizate la 30 iunie 2022 au fost furnizate de către Fondul de Garantare a Asiguraților.

Tarifele de referință estimate pentru fiecare segment tarifar sunt, în general, într-un interval rezonabil față de cele publicate anterior (în august 2022), iar acolo unde sunt diferențe, acestea sunt justificate de evoluția expunerii la risc și/sau de evoluția daunalității și/sau a factorilor de încărcare. Principalele aspecte identificate în procesul de determinare a tarifelor de referință au fost următoarele:

- Având în vedere ponderea în creștere a expunerii la risc pentru autoturismele cu motoare electrice, a fost creat un segment individual aferent acestor autovehicule în cadrul categoriei „1. Vehicule destinate transportului de călători, SUV-uri și autovehicule mixte cu o masă autorizată maximă de sub 3,5 tone și maxim 9 locuri”;

- Frecvența daunelor a înregistrat variații minore pentru majoritatea categoriilor de vehicule (de exemplu, +2% pentru Autoturisme PF, -0,1% pentru Autoturisme PJ, -0,4% pentru Autovehicule transport bunuri PF și -1,4% pentru Autovehicule transport bunuri PJ) pentru întreaga perioadă de analiză (01.07.2017-30.06.2022) prin comparație cu frecvența aferentă exercițiului precedent (01.01.2017-31.12.2021);

- Severitatea daunelor (dauna medie) a crescut față de exercițiul precedent pentru majoritatea categoriilor de vehicule (de exemplu, aproximativ 1,6% pentru Autoturisme PF, aproximativ 3,1% pentru Autoturisme PJ, aproximativ 2,2% pentru Autovehicule transport bunuri PF) în timp ce pentru Autovehicule transport bunuri PJ dauna medie a înregistrat o scădere nesemnificativă de 0,2%;

- Factorul IBNR a crescut semnificativ de la 16% la 20,3% la nivelul întregii piețe RCA aferent ultimelor 5 ani de accident anteriori datei de referință 30.06.2022. Societatea City Insurance a fost exclusă din calculul factorului IBNR pentru a nu distorsiona factorii de dezvoltare ca urmare a procesului diferit de instrumentare a daunelor prin Fondul de Garantare a Asiguraților;

- Factorul de inflație a daunelor a crescut de la 15,7% la 20,8% datorită creșterii severității daunelor previzionate pentru perioada de aplicare a tarifului de referință;

- Factorul Bonus-Malus a fost calculat separat pentru asigurați persoane fizice și persoane juridice, respectiv pe categorii de vehicule și a înregistrat variații nesemnificative față de exercițiul

Exemplarul 1 din 2

de calcul anterior, astfel: scădere de la 32,5% la 32,3% pentru Autoturisme PF, scădere de la 17,4% la 16,6% pentru Autoturisme PJ, scădere de la 34% la 33,9% pentru Autovehicule transport bunuri PF, scădere de la 17,8% la 17% pentru Autovehicule transport bunuri PJ, respectiv scădere de la 35,4% la 35% pentru Alte categorii de vehicule PF și scădere de la 19,2% la 18,8% pentru Alte categorii de vehicule PJ;

- Factorul de încărcare privind cheltuielile de achiziție și administrare a crescut de la 25% din prima brută de referință, conform procentului maxim prevăzut de legislația în vigoare în perioada efectuării calculului precedent, la 27,4%. Factorul de încărcare privind cheltuielile de achiziție și administrare a fost calculat pe baza cheltuielilor efective înregistrate de asigurătorii RCA supravegheați și autorizați de A.S.F. în perioada 01.01.2022 – 30.09.2022, luând în considerare și tendințele inflaționiste în ceea ce privește cheltuielile administrative viitoare;

- Marja de profit a fost estimată la 5% din prima brută de referință, la fel ca în exercițiul de calcul anterior;

- Prima brută de referință a crescut comparativ cu exercițiul anterior de calcul pentru toate categoriile tarifare. Pentru categoria Autoturisme PF tariful de referință a crescut în medie cu aproximativ 15,3%, +15,4% pentru Autoturisme PJ, +17,2% pentru Autovehicule transport persoane PF/PJ, +14% pentru Autovehicule transport bunuri PF, +9,8% pentru Autovehicule transport bunuri PJ, în cazul Camioanelor de peste 16t PJ creșterea fiind de 6,7%, de la 8.240 lei la 8.794 lei.

Creșterea tarifului de referință RCA publicat în data de 07.03.2023 față de cel publicat în luna august 2022 pentru toate categoriile de vehicule a fost determinată, în principal, de creșterea factorilor de încărcare corespunzători rezervei de daune întâmplare dar neavizate IBNR (de la 16% la 20,3%), inflației daunelor (de la 15,7% la 20,8%), precum și a cheltuielilor de achiziție și administrare (de la 25% la 27,4%), și într-o măsură mai mică de evoluția frecvenței și severității daunelor.

În luna februarie 2023, primele medii RCA subscribe de societățile autorizate și supravegheate de A.S.F. pentru polițele cu valabilitate de 12 luni, aduse în B0 au înregistrat valori mai mici decât tariful de referință publicat în luna august 2022 pe 23 de categorii tarifare, iar pe restul de 42 de categorii au înregistrat valori mai mari decât cele ale tarifului de referință.

Ponderea se schimbă comparând aceleași prime medii la nivel de piață RCA cu tariful de referință publicat în luna martie 2023, ajungând ca pe 44 de categorii tarifare primele medii să fie mai mici decât tariful de referință și doar pe 21 de categorii să fie mai mari decât tariful de referință.

Exemplarul 1 din 2

2. Situația controalelor la nivelul pieței asiguraților, precum și controalele și acțiunile întreprinse în legătură cu societatea Euroins România Asigurare-Reasigurare S.A.

Față de perioada 2015-2019 când au fost realizate un număr de 36 de acțiuni de control la sediul asiguraților (on-site) și au fost aplicate sancțiuni constând în amenzi în cuantum cumulată de 2.892.500 lei, în perioada 2020-2022 au fost realizate de către autoritate 62 acțiuni de control la sediul asiguraților, din care 32 controale periodice și 30 inopinate.

Consiliul A.S.F. a dispus în perioada 2020-2022 măsuri de remediere și a aplicat 60 sancțiuni contravenționale asiguraților și membrilor organelor de conducere ai unor asiguratorii, constând în 32 de amenzi în cuantum cumulată de 13.996.425 lei și 28 avertismente scrise.

În aceeași perioadă au fost realizate și acțiuni de control permanent (off-site) în urma cărora au fost aplicate asiguraților și conducerii acestora un număr de 34 amenzi contravenționale în cuantum cumulată de 21.260.639 lei.

Situația controalelor și amenzilor aplicate de autoritate ca urmare a acțiunilor de supraveghere și control realizate în perioada 2013-2022 se prezintă astfel:

Perioada	Număr controale (on-site)	Amenzi (on-site) -lei-	Amenzi (off-site) -lei-	Total amenzi -lei-
2013-2019	75	4.137.500	0	4.137.500
2020-2022	62	13.996.425	21.260.639	35.257.064
Total	137	18.133.925	21.260.639	39.394.564

Totodată, complementar amenzilor/avertismentelor scrise, autoritatea a aplicat și sancțiuni constând în retragerea acordată membrilor conducerii în cazul a doi asiguratorii (City Insurance și Euroins) și retragerea autorizației de funcționare a doi asiguratorii (City Insurance și Asimed).

În funcție de riscurile și impactul pe piața de asigurări, Societatea Euroins România Asigurare-Reasigurare S.A., a fost clasificată în categoria 4 supraveghere intensă, prin urmare, în perioada ianuarie 2020-ianuarie 2023, la această societate au fost realizate atât acțiuni de control la sediul asiguraților (on-site) cât și controale permanente (off-site), în urma cărora au fost aplicate sancțiuni contravenționale constând în amenzi, atât societății cât și conducerii acesteia, în cuantum total de 16.059.898 lei, din care, pentru nerespectarea cadrului legal aplicabil asiguraților, amenzi cumulate în cuantum de 13.182.600 lei, iar pentru nefurnizarea tuturor documentelor solicitate de autoritate cu ocazia controalelor efectuate, amenzi cumulate în cuantum de 2.877.298 lei, și, de asemenea, au fost impuse măsuri cu scopul remedierii deficiențelor constatate.

Exemplarul 1 din 2

Situația amenzilor aplicate societății Euroins în perioada 2013 - ianuarie 2023 se prezintă astfel:

Perioada	Total amenzi -lei-
2013-2019	300.000
2020-2023	16.059.898
Total	16.359.898

Redăm mai jos istoricul acțiunilor de control la societatea Euroins, din perioada 2020 - prezent precum și detalierea neregulilor identificate:

În februarie 2020, echipa de control a A.S.F. constată nerespectarea termenelor legale privind instrumentarea și termenele de plată a despăgubirilor, dar și lipsa unor proceduri conforme pentru instrumentarea dosarelor de daună sau constituirea unor rezerve subevaluate. Societatea este sancționată cu amendă și i se impune un plan de măsuri care constă, printre altele, în îmbunătățirea sistemului informatic și revizuirea tuturor dosarelor de daună din sold până la data de 31.12.2020.

În septembrie 2020, în urma a două controale, unul inopinat și unul permanent, A.S.F. constată abateri în ceea ce privește constituirea rezervei de daune și a rezervei de prime, precum și nedeținerea de fonduri proprii eligibile care să acopere cerința minimă de capital (MCR) și cerința de capital de solvabilitate (SCR). Societatea este sancționată cu amendă și îi este impus un nou plan de măsuri. Prin Deciziile A.S.F. nr. 1469/ 14.12.2020 și nr. 22/07.01.2021 au fost aprobate planurile de finanțare și de redresare, principalele măsuri constând în majorarea capitalului societății cu suma de 50 milioane lei și conversia unor datorii subordonate în valoare de 76,6 milioane lei în capital social - prin aport la capitalul social și primă de emisiune.

În decembrie 2021, în urma unui control periodic, A.S.F. constată mai multe abateri: neconstituire rezerve regim național și Solvabilitate II, evidență neadecvată a dosarelor de daune, nerespectarea prevederilor legale privind instrumentarea și termenele de plată a despăgubirilor, nedeținere de fonduri proprii necesare acoperirii SCR.

În martie 2022, un control inopinat și unul permanent relevă că societatea Euroins se află în continuare în situația de a nu deține fondurile proprii necesare pentru acoperirea SCR. Se constată, de asemenea, perpetuarea întârzierilor în constatarea daunelor, precum și neplata penalităților. Societății i se impune revizuirea planului de redresare în așa fel încât asiguratorul să fie capitalizat, să își crească ponderea Primelor Brute Subscrise (PBS) din asigurări non-RCA și să refacă procedurile de gestionare a dosarelor de daună. Societatea prezintă A.S.F. un plan de redresare și se angajează ca până la data de 30 iunie 2022 să restabilească fondurile necesare pentru acoperirea SCR. De asemenea, societatea se angajează să își majoreze fondurile proprii prin două împrumuturi subordonate, în valoare totală de 100 de milioane de lei.

Exemplarul 1 din 2

În iulie 2022, conducerea executivă a societății a fost sancționată, pentru netransmiterea în termenul legal a situațiilor financiare. Pe date de 2 august 2022, la patru luni de la expirarea termenului legal, Euroins a depus situațiile financiare auditate. Subliniem că opinia auditorului a fost una cu rezerve, acesta precizând că nu a obținut „probe de audit suficiente și adecvate” pentru a certifica că societatea îndeplinește condițiile de solvabilitate. Auditorul nu a putut stabili nivelul ajustărilor necesare pentru ca societatea să îndeplinească aceste cerințe.

În noiembrie 2022, se constată alte abateri ale Euroins România în ceea ce privește constituirea necorespunzătoare a rezervelor tehnice sub regimul național, precum și raportarea incompletă, incorectă și necorespunzătoare a situației litigiilor aflate pe rolurile instanțelor din România în care societatea avea calitatea de pârât.

În urma unei analize ample a situației Euroins, A.S.F. a constatat că la data de 30.06.2022 societatea nu deține fonduri eligibile pentru acoperirea SCR, situație care se menține și la data de 30.09.2022. Pentru restabilirea cerinței de capital de solvabilitate (SCR) este nevoie de fonduri în cuantum la 2,19 miliarde lei, iar pentru acoperirea MCR fonduri în cuantum de 1,75 miliarde lei.

În acest context și în condițiile în care situația Euroins România nu face fiabilă aplicarea unei proceduri de rezoluție, Consiliul Autorității de Supraveghere Financiară a decis să retragă autorizația de funcționare a societății Euroins România, constatând indiciile stării de insolvență a companiei.

Consiliul a mai hotărât promovarea de către A.S.F. a unei cereri pentru deschiderea procedurii de faliment și numirea Fondului de Garantare a Asiguraților (F.G.A.) ca administrator interimar al societății, cu sarcina de a asigura administrarea și conducerea activității asiguratorului și adoptarea măsurilor necesare pentru conservarea patrimoniului. Atribuțiile conducerii societății se suspendă de drept iar mandatul F.G.A. încetează la numirea lichidatorului judiciar.

După retragerea autorizației de funcționare a societății orice persoană care invocă un drept de creanță împotriva Societății Euroins România Asigurare - Reasigurare S.A., după producerea unor riscuri acoperite printr-o poliță de asigurare valabilă, între data retragerii autorizației de funcționare și cea a denunțării contractelor de asigurare, va putea solicita deschiderea dosarului de daună la Fondul de garantare a asiguraților.

Societatea, prin administratorul interimar, are obligația de a efectua toate demersurile necesare pentru notificarea asiguraților atât cu privire la posibilitatea acestora de a denunța contractele de asigurare încheiate cu asiguratorul, cât și cu privire la dreptul acestora de a recupera primele de asigurare, achitate în cadrul contractelor, proporțional cu perioada cuprinsă între momentul denunțării și cel al expirării duratei de valabilitate a contractelor.

3. Plățile efectuate de Fondul de Garantare a Asiguraților

Potrivit informațiilor obținute de la Fondul de Garantare a Asiguraților (F.G.A.), ca urmare a falimentelor societăților Astra, Carpatica și City Insurance, până la data de 10 martie 2023 au fost efectuate următoarele plăți:

Exemplarul 1 din 2

- Pentru societatea ASTRA: 557,3 milioane lei
- Pentru societatea CARPATICA: 501,9 milioane lei
- Pentru societatea CITY: 739,9 milioane lei

Soldul estimat al disponibilităților F.G.A. la finalul zilei de 15 martie 2023 este de 203.871.231,58 lei, din care 32.460.914,10 lei – disponibilități în conturi curente, depozite overnight, casierie și 171.410.317,48 lei – titluri de stat (valoare contabilă la 28.02.2023).

F.G.A. are capacitatea de a plăti toate despăgubirile ce ar putea fi solicitate în baza contractelor de asigurare, sursa principală a disponibilităților fondului constă în contribuțiile încasate potrivit legii și de asemenea, în conformitate cu prevederile art. 5 din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților, cu modificările și completările ulterioare, își poate suplimenta necesarul de lichiditate prin resurse **care nu afectează bugetul de stat**.

4. Măsuri pe care autoritatea le-a asumat în vederea asigurării stabilității pieței

a) Stabilizarea pieței prin propunerea de practicare pentru o perioadă de 6 luni, a tarifelor de primă RCA de la data de 01.03.2022

În acest sens autoritatea a aprobat în ședința Consiliului A.S.F din data de 17.03.2023 Proiectul de act normativ pe care l-a transmis Ministerului Finanțelor ca autoritate competentă în materia reglementării.

b) Autoritatea are în vedere ca măsură de stabilitate a pieței eliminarea contribuției RCA pe care A.S.F. o percepe asiguraților astfel încât această măsură se va reflecta în costul asigurării RCA.

c) Modificarea Normei nr. 30/2022 de modificare a Normei nr. 20/2017 privind asigurările auto din România

Având în vedere că în materia supravegherii cadrul european transpus și în legislația din România instituie posibilitatea verificării ex-post a datelor raportate de societățile de asigurare-reasigurare, ceea ce implicit conduce la întârzierea intervenției autorității în luarea măsurilor prudențiale necesare prevăzute de cadrul legal, prin modificările aduse la Norma nr. 20/2017, s-a creat sistemul necesar pentru intervenția imediată.

Astfel, s-a operaționalizat un sistem informatic în care asigurații au obligația de a raporta zilnic informații cu privire la fiecare dosar de daună înregistrat, respectiv rezervele constituite, plățile efectuate, dosare respinse sau prescrise și modificările aduse acestor elemente.

Pe baza acestor informații autoritatea verifică în timp real, la nivelul fiecărui asiguraător, modul de administrare a daunelor.

Exemplarul 1 din 2

d) Promovarea în perioada imediat următoare a Proiectului de modificare a legislației RCA, prin transpunerea prevederilor Directivei 2021/2118 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 noiembrie 2021 de modificare a Directivei 2009/103/CE privind asigurarea de răspundere civilă auto și controlul obligației de asigurare a acestei răspunderi.

Proiectul are în vedere corectarea unor prevederi neclare cu scopul asigurării unei mai bune protecții a deținătorilor de polițe RCA.

e) Continuarea intensă a activităților de supraveghere și control on-site și off-site asupra activității asigurătorilor și în special a celor care practică asigurări RCA.

f) Atragerea de noi jucători pe piața RCA cu scopul asigurării unei distribuiri a riscurilor astfel încât să se evite creșterea gradului de concentrare pe acest produs de asigurare

g) Discuții bilaterale cu societățile autorizate de A.S.F. să subscrie asigurări RCA dar și cu societățile care distribuie produse de asigurare pe baza pașaportului european, a libertății de prestare a serviciilor (FOS) sau prin stabilirea unei sucursale (FOE), ca formă pro-activă de identificare a eventualelor disfuncționalități ce pot să apară la nivelul pieței de asigurări RCA.

Cu stimă,

Autoritatea de Supraveghere Financiară

**Președinte,
Nicoleta MARCU**

Exemplarul 1 din 2